

FOREDRAG - MARTIN A. HANSEN OG SKOLEN

Degnen på Sandø

Romanen "Løgneren" af Martin A. Hansen er til dags dato Gyldendals bedst sælgende skønlitterære roman, som også er oversat til adskillige sprog. Johannes Vig, skolelæreren på Sandø, er derfor en af de mest beskrevne og debatterede litterære figurer i nyere tid. Mærkeligt nok er det ganske få litterater, der har beskæftiget sig med læreren. Det er tvivleren, elskerens, naturmennesket Johannes, der omtales i artikler og bøger om "Løgneren", sjældent degnen Johannes Vig. I foredraget vil der blive inddraget udsagn, redegørelser og analyser fra artikler og essays, som Martin A. Hansen har bidraget med i datidens skoledebat, hvorved det sandsynliggøres, hvor store overlap der er mellem skolelæreren fra Brønshøj og degnen på Sandø. Det viser sig især i den forundringspædagogik, som Johannes Vig praktiserer, fortællingens dannelsesmæssige rolle samt omsorgen for den enkelte elev og synet på barnet som et selvstændigt individ.

v/**Ole Juul** (cand.theol., tidl. sognepræst. Formand for Landsforeningen Martin A. Hansen. Skribent og foredragsholder): ole-juul@post.tele.dk

Skolen og dannelsens forunderlige mulighed ved Jens-Peter Noes Olesen

Det er uoverkommeligt at holde skole. Enhver, der med alvor har givet sig i kast med lærergerningen, ved det af erfaring, men det er ikke alle, der med baggrund i det praktiske kendskab forsøger at artikulere, hvori vanskelighederne består. Martin A. Hansen vidste fra sin mangeårige beskæftigelse med lærerarbejdet god besked med disse forhold, og han gjorde omfattende overvejelser over de problemer, som skolen og læreren er konfronteret med. Foredraget fremdrager og belyser nogle af de centrale synspunkter, som Martin A. Hansen fremsætter i sine overvejelser angående skole- og lærerarbejde. De fremstår med en karakteristisk etisk forpligtelseskarakter og anviser vejen for et uopgiveligt håb på skolens vegne. For nok vidste han, at det er uoverkommeligt at holde skole, men samtidigt holdt han sig også for øje, at bevidstheden om dette afmægtige forhold kan åbenbare dannelsens forunderlige mulighed. Dette gør enhver eftertid klogt i at lade sig inspirere af.

v/**Jens-Peter Noes Olesen** (cand.mag. i religionsvidenskab og filosofi. Seminarielæktor. Forfatter til boghæftet "Martin A. Hansen og Skolen".): JPO@ucn.dk

Martin A. Hansen om skole, udvikling og dannelse.

I foredraget præsenteres hovedlinjer i Martin A. Hansens opfattelse af forholdet mellem undervisning og opdragelse i lyset af spørgsmålet om dannelse. Hansen formulerer sin opfattelse i diskussion med både det traditionelle dannelsessyn og det udviklingssyn, som kommer til udtryk indenfor nyere reformpædagogiske tiltag. Sidstnævnte ser Hansen som en naturalistisk iklædning af Jean-Jacques Rousseaus tanker om det autentiske og frie menneske, hvor autenticitet og frihed bliver forstået som resultat af en naturlig udvikling uafhængigt af spørgsmål om historie, dannelse og tilværelsesoplysning.

v/Jørgen Jørgensen (cand.theol., fhv., lektor ved læreruddannelsen, udgiver af bl.a. "Dagbøger 1931-55", redaktør af "For Folkets Frihed. Martin A. Hansen og Besættelsen"):

jojohjorring@gmail.com

Martin A. Hansen og den folkelige oplysning

Ved et nordisk skolemøde i Oslo i 1953, hvor Martin A. Hansen holdt et foredrag "Skolen og digtningen", samt i essays som "Folkets Danmarkshistorie" og "Kundskabstroen" i Leviathan reflekterer Martin A. Hansen over forholdet mellem videnskab og den folkelige formidling. I foredraget vil vi især se på Orm og Tyr som et værk, der formidler videnskabelige arkæologiske undersøgelser og historiestudier i den engagerede fortællings form, hvor forfatterens viden går i ét med en tydning af den menneskelige eksistens vilkår – både før og nu. Det fører til spørgsmålet, om Martin A. Hansens forhold til højskolen og hans forståelse af Grundtvigs oplysningstanker. I alt fald var han det store navn på landets højskoler i 1950'erne. Men selv var han kritisk overfor folkehøjskolens livsoplysning. Hvorfor? Det vil foredraget også prøve at give et svar på.

v/Henning Nørhøj (Fhv. Lektor på læreruddannelsen ved University College Sjælland i kristendomskundskab/religion og historie. Har været sognepræst i Vig og forstander for Rønde Højskole. Forfatter til lærebøger til folkeskolen og videregående uddannelser:

l.h.norhoj@gmail.com

'Alt hvad vi er fælles om', Martin A. Hansens skoletanker til os.

For den, der som jeg ofte har følt sig i afgørende modsætning til vor tids syn på skole og opdragelse, har det været styrkende og velgørende med mellemrum at vende tilbage til Martin A. Hansens skoletanker. Mit foredrag vil derfor lægge vægt på de emner og temaer, hvor Martin A. Hansen med kraft og velopløst polemisk styrke har noget væsentligt at sige netop til vor tid. Tanker og temaer, som i dag er næsten glemte, også fordi Martin A. Hansen (og hans samtid) naturligt så skolen som værende 'i tjeneste' hos kulturen og nationen. En opfattelse, som er blevet mere eller mindre fremmed for vor tids skoleliv.

v/Erik Vedstesen (Tidl. friskolelærer på Hjemly fri- og efterskole. Friskoleleder sammen med hustru Lisbet Krarup på Haubro friskole og senere Lydum friskole med rod i den grundtvig-koldske skoletanke.): ebv2408@gmail.com